

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z dnia 18 marca 2016 roku i przyznał M. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 lutego 2016 roku do 16 marca 2016 roku.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Wnioskodawczyni M. K. zatrudniona była w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w okresie od 2 stycznia 2016 roku do 31 stycznia 2016 roku na podstawie umowy o pracę tymczasową i podlegała z tego tytułu ubezpieczeniu. Od dnia 1 lutego 2016 roku do dnia 16 marca 2016 roku stała się niezdolna do pracy w związku z przebytym zabiegiem operacyjnym.

Decyzją z dnia 18 marca 2016 roku znak (...), (...), (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 lutego 2016 roku do 16 marca 2016 wskazując jako podstawę prawną odmowy art.4 ust 1 pkt 1, ust 2 i 3, art. 13 ust 1 pkt 3 ustawy z 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.Nr 60 poz 636 z późn.zm) i podnosząc, iż z posiadanej dokumentacji wynika, iż wnioskodawczyni była zatrudniona w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od 2 stycznia 2016 roku do 31 stycznia 2016 roku. W czasie trwania ubezpieczenia chorobowego wnioskodawczyni nie nabyła prawa do zasiłku chorobowego z powodu braku wymaganego 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sad Rejonowy uznał, iż wniesione odwołanie jest zasadne.

Sąd wskazał na art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 września 1999 roku. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60, poz. 636 ze zm), z którego wynika, że ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, jeżeli podlegał ubezpieczeniu obowiązkowo. W systemie ubezpieczenia społecznego, regulowanym powołaną ustawą prawo do świadczeń z tytułu choroby uzależnione jest od przebycia w ubezpieczeniu określonego czasu. Czas ten, nazywany "okresem wyczekiwania (karencji)", uzależnia nabycie prawa do zasiłku od pozostawania przez wymagany czas w ubezpieczeniu chorobowym. Oczekiwanie na nabycie prawa do świadczeń nie jest wymagane tylko wówczas, gdy nastąpienie ryzyka niezdolności do pracy, chronionego tym ubezpieczeniem, wiąże się ze skutkami wypadku przy pracy (art. 84 tej ustawy) oraz w sytuacjach określonych w art. 4 ust. 3 ustawy, a mianowicie od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego prawo do zasiłku chorobowego przysługuje:

- 1) absolwentom szkół lub szkół wyższych, którzy zostali objęci ubezpieczeniem chorobowym lub przystąpili do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych;
- 2) jeżeli niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy;
- 3) ubezpieczonym obowiązkowo, którzy mają wcześniejszy co najmniej 10-letni okres obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego;
- 4) posłom i senatorom, którzy przystąpili do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od ukończenia kadencji.

Wnioskodawczyni zatrudniona była na podstawie umowy o pracę tymczasową od dnia 2 stycznia 2016 roku do 31 stycznia 2016 roku, to jest przez okres 30 dni i w tym okresie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu, rozumianemu jako okres objęty obowiązkiem opłacania składek. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez organ rentowy. Wnioskodawczyni przy tym stała się niezdolna do pracy od dnia 1 lutego 2016 roku i była nieprzerwanie niezdolna

do pracy przynajmniej do dnia 16 marca 2016 roku. Pierwszy dzień niezdolności do pracy przypadł po ustaniu tytułu ubezpieczenia, co jednak nie zmienia sytuacji, iż wnioskodawczyni przed dniem niezdolności do pracy posiadała 30 dniowy okres ubezpieczenia chorobowego. W piśmiennictwie słusznie został sformułowany pogląd, że wobec tego, że prawo do zasiłku chorobowego można nabyć dopiero po spełnieniu okresu wyczekiwania i że do tego okresu nie można wliczyć okresu niezdolności powstałej przed upływem 30 dni opłacania składki (okres bez prawa do zasiłku chorobowego, za który nie jest odprowadzana składka na ubezpieczenie chorobowe) - to ubezpieczony, który przed upływem okresu wyczekiwania stanie się niezdolny do pracy, nie nabywa prawa do zasiłku chorobowego (I. Jędrasik-Jankowska, Prawo socjalne. Komentarz do ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, Warszawa 1998-2004, art. 4).

Zdaniem Sądu Rejonowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie ma on jednak zastosowania, albowiem wnioskodawczyni w okresie od 2 stycznia 2016 roku do 31 stycznia 2016 roku nie była niezdolna do pracy.

Zgodnie z art. 7 ustawy zasiłkowej zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Wnioskodawczyni w pełni spełnia przesłanki powołanego przepisu, albowiem niezdolność do pracy wnioskodawczyni nastąpiła w okresie ochronnym, to jest nie później niż 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego, niezdolność do pracy trwała co najmniej 30 dni, była do tego nieprzerwana oraz spełniony został wstępny warunek nabycia prawa do zasiłku chorobowego za okres niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, to jest posiadanie stosownego okresu wyczekiwania, tj. co najmniej 30-dniowego okresu ubezpieczenia, a do tego nie zachodziły żadne przesłanki wykluczające nabycie prawa do zasiłku chorobowego, określone w art. 13 ustawy zasiłkowej, w tym w art. 13 ust 1 pkt 3 ustawy, co podnosił organ rentowy. W myśl powołanego ostatnio przepisu zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy nie nabyła prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia, w przypadkach określonych w art. 4 ust. 1. Przyczyną wyłączającą prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego w tym przypadku jest nienabycie prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia z uwagi na nieprzebycie w ubezpieczeniu określonego przez ustawę czasu, tzw. okresu wyczekiwania. Jeśli więc przed ustaniem ubezpieczenia nie został spełniony warunek okresu wyczekiwania, czyli okres ubezpieczenia był krótszy niż 30 dni albo 180 dni w przypadku ubezpieczenia dobrowolnego (art. 4 ust 1 ustawy), prawo do zasiłku nie powstanie. Przepis ten w przypadku wnioskodawczyni mógłby mieć zatem zastosowanie gdyby wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy przed dniem 31 stycznia 2016 roku, a więc przed upływem 30 dniowego okresu ubezpieczenia chorobowego. Brak prawa do zasiłku w okresie trwania ubezpieczenia społecznego przekładałby się na brak prawa do zasiłku chorobowego wnioskodawczyni po ustaniu tytułu ubezpieczenia.

W tym stanie rzeczy, wobec spełnienia przesłanek art. 4 ust 1 pkt 1 w związku z art. 7 ustawy zasiłkowej, Sąd I instancji, na podstawie art. 477¹⁴§ 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawczyni prawo do zasiłku chorobowego od dnia 1 lutego 2016 roku do 16 marca 2016 roku.

Apelację od powyższego orzeczenia w całości wniósł organ rentowy.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 4 ust. 1 pkt. 1 i art. 13 ust 1 pkt. 3 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn. Dz. U. z 2014r. poz.159 ze zm.) poprzez niewłaściwe jego zastosowanie i ustalenie wnioskodawczym prawa do zasiłku chorobowego od 01.02.2016r do 16.03.2016r.

Wskazując na te zarzuty, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania od decyzji z dnia 18.03.2016r., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że wnioskodawczyni podlegała obowiązkowo ubezpieczeniu od 02.01.2016r. do 31.01.2016r. tj. 30 z tytułu zatrudnienia (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Od dnia 02.2016r. Pani M. K. nie była osobą ubezpieczoną, zatem w ocenie ZUS nie nabyła prawa do zasiłku chorobowego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt. 1 w/w ustawy tj. po upływie a nie z upływem 30 dni. W. nabyłaby prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni ubezpieczenia w 31 dniu ubezpieczenia tj. w dniu 02.02.2016r. Skoro M. K. nie nabyła prawa do zasiłku chorobowego w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, wobec tego nie ma również prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia, co wynika wprost z art. 13 ust. 1 pkt. 3 w/w ustawy. Jednocześnie organ rentowy podkreślił, że aby nabyć prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia, oprócz spełnienia przesłanek określonych w art. 7 muszą być przeanalizowane wszystkie przesłanki z art. 13, bowiem są to warunki, które wykluczają prawo do zasiłku. W art. 13 . 1 pkt 3 ustawodawca wyraźnie wskazał iż zasiłek chorobowy nie przysługuje po ustaniu tytułu ubezpieczenia, jeżeli osoba niezdolna do pracy nie nabyła prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia przypadkach określonych w art. 4 ust. 1 .

Na rozprawie apelacyjnej dniu 20 października 2016 r. pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o oddalenie apelacji organu rentowego.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie zarówno w zebranych w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa. Sąd Okręgowy w pełni aprobuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i przyjmuje je za własne. Podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Brak jest uzasadnionych podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia przez Sąd pierwszej instancji prawa materialnego.

Stosownie do treści art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. nr 60 poz. 636 z 1999r. ze zmianami) ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli podlega obowiązkowo temu ubezpieczeniu.

Nabycie prawa do zasiłku chorobowego, jak słusznie zauważył Sąd I instancji, uzależnione jest od przebycia w ubezpieczeniu określonego czasu. Czas ten, nazywany okresem wyczekiwania, uzależnia nabycie prawa do zasiłku od pozostawania przez wymagany czas nieprzerwanie w ubezpieczeniu chorobowym (por. uchwała SN z dnia 29 października 2002 r., III UZP 8/02, OSNP 2003, nr 8, poz. 205; Biul. SN 2002, nr 10, s. 4; OSNP-wkł. 2002, nr 24, poz. 4; Wokanda 2003, nr 6, s. 21; OSP 2004, z. 5, poz. 65).

Okres wyczekiwania to okres podlegania ubezpieczeniu chorobowemu wymaganemu dla przyznania prawa do zasiłku chorobowego. Okres wyczekiwania określić można również jako konieczność pozostawania przez wymagany w ustawie czas w ubezpieczeniu chorobowym, by móc nabyć prawo do zasiłku chorobowego w sytuacji wystąpienia niezdolności do pracy. Innymi słowy jest to konieczność przebycia określonego stażu w ubezpieczeniu, wymaganego do uzyskania prawa do świadczeń.

Na mocy art. 7 Ustawy zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała:

1) nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego;

2) nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego - w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni, lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby.

Świadczenie przewidziane w art. 7 ma charakter wyjątkowy. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2002 r. (III UZP 4/02, LexPolonica nr 355807, OSNAPiUS 2002, nr 24, poz. 601), jest to świadczenie udzielane „po ustaniu okresu objętego składką na ubezpieczenie, bez ekwiwalentu w tej składce, przysługujące z tytułu spełnienia się ryzyka określonego ogólnie jako niezdolność do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia”. Oznacza to, że zasiłek chorobowy przysługujący po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego jest świadczeniem o charakterze wyjątkowym - udzielanym po ustaniu okresu objętego składką na ubezpieczenie oraz bez ekwiwalentu w tej składce.

Stosownie do treści art. 13 ust. 1 Ustawy zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy:

- 1) ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 2) kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby;
- 3) nie nabyła prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia, w przypadkach określonych w art. 4 ust. 1;
- 4) jest uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego;
- 5) podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu rolników określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

2. Zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres niezdolności do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli ubezpieczenie to ustało po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że skarżąca spełnia wszystkie pozostałe wymagania do przyznania jej prawa do zasiłku chorobowego, jak również to, że nie zaistniały okoliczności negatywne wymienione w art. 13 ustawy, z wyjątkiem okoliczności wymienionej w ust. 1 pkt 3, co do której organ rentowy ma zastrzeżenia.

Należy podkreślić, że jedną z przesłanek powodującą, że zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy nie przysługuje, jest przesłanka wymieniona w art. 13 ust. 1, polegająca na nie nabyciu prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia w przypadkach określonych w art. 4 ust. 1. Regulacja ta dotyczy braku okresu wyczekiwania określonego w art. 4 ust. 1 - tj. ***gdy przed ustaniem ubezpieczenia nie został spełniony warunek pozostawania w okresie ubezpieczenia przez 30 dni (przy ubezpieczeniu obowiązkowym)*** albo 90 dni (przy ubezpieczeniu dobrowolnym). Jeśli więc przed ustaniem ubezpieczenia nie został spełniony warunek okresu wyczekiwania, czyli okres ubezpieczenia był krótszy niż 30 dni, prawo do zasiłku nie powstanie (patrz komentarz A.Rzetecka-Gil Komentarz do art.13 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, Oficyna 2009 oraz E.Darmorost Komentarz do art.13 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis 2012).

Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy zauważyć, iż wnioskodawczyni spełniła warunek okresu wyczekiwania, czyli okres ubezpieczenia w jej przypadku wynosił dokładnie 30 dni. Niewątpliwie również warunek ten został spełniony przed ustaniem ubezpieczenia. M. K. była bowiem zatrudniona w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w okresie od 2 stycznia 2016 roku do 31 stycznia 2016 roku na podstawie umowy o pracę tymczasową i podlegała z tego tytułu ubezpieczeniu. Od dnia 1 lutego 2016 roku do dnia 16 marca 2016 roku stała

się niezdolna do pracy w związku z przebytych zabiegami operacyjnymi. Nieuprawnione jest twierdzenie organu rentowego, jakoby wnioskodawczyni miała możliwość nabycia prawa do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni ubezpieczenia, ale dopiero po 31 dniu ubezpieczenia tj. w dniu 02.02.2016r. Oczywistym jest bowiem, że 31 stycznia 2016 r. był właśnie 30-tym dniem obowiązkowego wyczekiwania tj. podlegania ubezpieczeniu. A zatem od następnego dnia tj. od dnia 1 lutego 2016 roku, skarżąca mogła już nabyć prawo do zasiłku chorobowego, bądź to pozostając nadal w ubezpieczeniu, bądź – jak w niniejszej sprawie – na zasadach szczególnych przewidzianych w art. 7. Brak jest jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, że musiałaby ona pozostawać w ubezpieczeniu jeszcze dodatkowy dzień, jak chce tego organ rentowy (czyli 31 dzień ubezpieczenia, w tym wypadku 1 luty 2016 r.), ażeby nabyć prawo do zasiłku chorobowego. Przed ustaniem ubezpieczenia (w dniu 1 lutego 2016 r.) został bowiem spełniony warunek pozostawania przez odwołującą się w okresie ubezpieczenia przez 30 dni.

Tym samym należy uznać zarzut apelacyjny organu rentowego za chybiony, zaś dokonaną interpretację przepisów za nie znajdującą oparcia w obowiązującym stanie prawnym. Powoływany przez organ rentowy przepis art. 13 ust. 1 pkt 3 dotyczy jedynie sytuacji, w której brak jest pełnego okresu wyczekiwania (podlegania ubezpieczeniu) przez czas 30 dni. Niewątpliwie z upływem 30 dni, tj. w tym wypadku z upływem 31 stycznia 2016 roku, skarżąca nabyła prawo do zasiłku chorobowego na podstawie art. 7 przy uwzględnieniu art. 13 Ustawy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 385 kpc, oddalił apelację jako bezzasadną.